

Sygn. akt IX U 1287/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2019 r. w Rybniku

sprawy z odwołania G. B. (B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

na skutek odwołania G. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 16 sierpnia 2017 r. Znak (...)

oddala odwołanie

Sędzia

Sygn. akt IX U 1287/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 16.8.2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu G. B. (B.) przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art.110a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekroczył 250%. Obliczony przez organ rentowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z najkorzystniejszych 20 lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia wyniósł 128,23 %.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji, domagał się jej zmiany poprzez przeliczenie emerytury na podstawie art.110a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po uprzednim odtworzeniu jego zarobków uzyskanych w KWK „|S.” i KWK (...).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Ubezpieczony urodził się (...)

Od 11.7.1985r. jest uprawniony do emerytury górniczej.

Podstawa wymiaru emerytury została ustalona z okresu 7/1984-6/1985. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 316,54 % i został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony po przyznaniu prawa do emerytury górniczej pozostawał w zatrudnieniu .

(...) ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru, powołując się na przepisy ustawy emerytalnej w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 05.03.2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W rozpoznaniu powyższego wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję opisaną na wstępie.

(dowód: akta rentowe)

Od 3.7.1956 do 27.8.1956 i od 3.9.1957 do 31.12.1971 ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...), w szczególności od 3.7.1956 jako praktykant na powierzchni, od 3.9.1957 jako robotnik młodociany na powierzchni, od 16.11.1959 jako ładowacz pod ziemią, od 1.12.1965 jako młodszy górnik pz., od 8.11.1971 jako górnik pz.

Ubezpieczony pracował w systemie zmianowym, wynagradzany był w systemie akordowym. Otrzymywał takie dodatki jak wynagrodzenie z KG , deputat węglowy w ilości 8 ton rocznie, dodatek za nocną i drugą zmianę. Pracował co najmniej 2 niedziele w miesiącu. Kopalnia (...) nie była kopalnią metanową dlatego ubezpieczony nie dostawał dodatku za prace warunkach niebezpiecznych.

W KWK (...) ubezpieczony zatrudniony był od 12.01.1972r. do 31.08.1985r. na stanowisku górnika pod ziemią. Od 1975r. do 1985r. pełnił funkcję górnika przodowego i z tego tytułu otrzymywał dodatek funkcyjny. Wynagradzany był w systemie akordowym, które zależało od stawki zaszerogowania oraz od postępu pracy w przodku. Oprócz tego otrzymywał uznaniowe premie. Pracował na trzy zmiany, otrzymywał dodatek nocny i za drugą zmianę. Pracował co najmniej 3 niedziele. Oprócz tego otrzymywał wynagrodzenie z KG,13-tkę, 14-tkę, barbórkę, deputat węglowy w ilości 8 ton rocznie. KWK (...) była kopalnią o wysokim stopniu zagrożenia metanowego.

Sąd postanowił dopuścić dowód z opinii biegłego ds. rent i emerytur na okoliczność:

1) wyliczenia wysokości zarobków ubezpieczonego za okresy jego zatrudnienia:

-w KWK (...) od 3.09.1957r do 31.12.1971r.

-w KWK (...) od 12.01.1972r do 31.08.1985r

- a to na podstawie akt ZUS, akt osobowych ubezpieczonego, dokumentacji płacowej , legitymacji ubezpieczeniowej złożonej do akt przez ubezpieczonego , zeznań ubezpieczonego, w szczególności mając na uwadze że ubezpieczony wykonywał w całym spornym okresie pracę na trzy zmiany , pracował co najmniej po 2 niedziele w miesiącu, oraz , że otrzymywał pozostałe dodatki wynikające z jego zeznań o ile przewidziane były w przepisach dla pracowników górnictwa (za wyjątkiem premii) , a także z uwzględnieniem przepisów branżowych obowiązujących w tych okresach,

2) wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego w najkorzystniejszej wersji z uwzględnieniem wymogów przewidzianych w art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zarobki ubezpieczonego za okres jego zatrudnienia w KWK (...) i (...) zostały odtworzone w opinii biegłej z zakresu emerytur i rent i wynoszą:

- 1957 3000 zł
- 1958 9210 zł
- 1959 11260,25 zł
- 1960 21699,58 zł
- 1961 21509,58 zł
- 1962 21845 zł
- 1963 22694,58 zł
- 1964 22936,67 zł
- 1965 24178,03 zł
- 1966 28569,07 zł
- 1967 28423,93 zł
- 1968 29657,53 zł
- 1969 43023,32 zł
- 1970 43030,85 zł
- 1971 44206,10 zł
- 1972 52110 zł
- 1973 57523,80 zł
- 1974 65432,08 zł
- 1975 84048,90 zł
- 1976 85262,57 zł
- 1977 92472,40 zł
- 1978 88321,33 zł.

Najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z 20 najkorzystniejszych lat, tj. z lat 1966-1985, z uwzględnieniem podstawy wymiaru przypadającej w części po przyznaniu świadczenia, przy odtworzeniu zarobków ubezpieczonego za lata 1957-1978 w oparciu o dane o wysokości wynagrodzenia zawarte w aktach osobowych, pozostałe dokumenty płacowe, legitymacji ubezpieczeniowej, z uwzględnieniem przepisów branżowych, zeznań ubezpieczonego wynosi 202,89 %, a więc nie jest wyższy niż 250%.

(dowód: opinia biegłej z zakresu emerytur i rent M. G., k. 38-71, a.s., akta osobowe ubezpieczonego, zeznania ubezpieczonego, protokół elektroniczny, k. 24 a.s.)

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za przekonujący, kompletny i spójny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Wobec wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy Sąd oddalił wniosek ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego jako bezprzedmiotowy.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje :

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Jak wynika z treści art. 110a ust.1 ustawy emerytalnej wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

2. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Przepis art. 110a ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych daje możliwość jednorazowego przeliczenia wysokości emerytury bez względu na to czy emerytura była zawieszona czy nie, jeśli wskaźnik przekracza 250%, a wskazano podstawę wymiaru składek przypadających po przyznaniu prawa do emerytury.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe ubezpieczony nie spełnia warunków umożliwiających przeliczenie emerytury na podstawie art.110a ustawy emerytalnej, gdyż ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekracza 250%.

Podkreślić należy, że nie można wysokości zarobków, stanowiących podstawę do wyliczenia składek na ubezpieczenie społeczne ustalać w sposób hipotetyczny, oparty jedynie na domniemaniu. Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są bowiem normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wysokości wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Przy obliczaniu wysokości podstawy emerytury, bierze się zatem pod uwagę dokładnie ustaloną wartość - wysokość uzyskiwanego w określonym czasie wynagrodzenia. Tym samym, w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składki, należy dokładnie określić wysokość wszystkich składników wynagrodzenia, które mają być uwzględnione – wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22.09.2015r. III AUa 370/14 (LEX nr 1927664).

Nie ma możliwości wyliczenia wysokości wynagrodzenia, a co za tym idzie - wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, wynikające z porównania do wynagrodzenia innych pracowników. Uśrednione obliczenie wysokości wynagrodzenia - oparte na wynagrodzeniu otrzymanym przez innych pracowników - nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy. Obliczenie wysokości wynagrodzenia musi być oparte na dokumentacji, z której wynikają określone kwoty wynagrodzenia. Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać zatem udowodniona w sposób bezwzględny. Tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym. Na podstawie innych dowodów nie jest możliwe dokładne określenie kwoty wynagrodzenia, a co zatem idzie - ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury - wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31.03.2015r. III AUa 1807/14 (LEX nr 1814849).

Sąd Najwyższy w wyroku z 18 grudnia 1997r. (sygn. II UK 418/97, OSNP z 1998/22/661) stwierdził, że „w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sąd nie jest obowiązany do poszukiwania dokumentów zatrudnieniowo-płacowych, o które nie zadbała osoba dochodząca świadczenia ubezpieczeniowego”. Ten kto się stara udokumentować wyższe świadczenie musi gromadzić dokumenty, wpisy w

legitymacji ubezpieczeniowej, żeby udowodnić wysokość podstawy wymiaru świadczenia (tak również Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z 14 czerwca 2018r. w sprawie IIIAUa 1903/17).

Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z 22.5.2018 (sygn. III AUa 175/18) stwierdził, iż nie istnieje możliwość uwzględnienia w wynagrodzeniu takich składników jak: dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, niebezpiecznych, dodatek za pracę w niedzielę i święta, dodatek za pracę w godzinach nocnych i na II zmianie w sytuacji, gdy nie zachowała się ewidencja czasu pracy.

Zdaniem Sądu biegła prawidłowo odtworzyła wynagrodzenie ubezpieczonego za sporne lata, przyjmując w ustalonych zarobkach płacę zasadniczą, dodatki zmianowe (dodatki za II i III zmianę), wynagrodzenie z Karty Górnika, deputat węglowy, a w przypadku pracy ubezpieczonego w KWK (...) dodatkowo dodatek niebezpieczny, gdyż ta kopalnia była niewątpliwie kopalnią o wysoki stopniu zagrożenia metanowego.

Sąd uznając za zasadne zaliczenie ubezpieczonemu pracy w 2 niedziele w miesiącu na wysokość ustalanego wynagrodzenia miał na uwadze uzyskiwane przez ubezpieczonego odznaczenia przodownika pracy.

Zaznaczyć również należy, iż powszechnie wiadomo i z doświadczenia życiowego wynika, iż praca wykonywana w kopalniach była pracą prowadzoną w systemie zmianowym, stąd zdaniem Sądu zasadne jest zaliczenie ubezpieczonemu na wysokość wynagrodzenia dodatków wynikających z pracy w takim systemie, a zastrzeżenia organu rentowego złożone w tym zakresie nie są słuszne.

Mając powyższe na uwadze Sąd kierując się powołanymi przepisami, z mocy art.477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne.

Sędzia